

HEREC JE VLASTNĚ NATVRDLÝ TVOR

Rozhovor s lektory semináře HT jako Herecká tvorba Hanou Frankovou a Janem Hniličkou

Před několika lety jsem na přehlídce v Horažďovicích viděl vaše představení V hodině rysa, které mě hodně zasáhlo. Hrajete je ještě?

Hana Franková: Už ne.

Jan Hnilička: Skončili jsme asi tak před rokem.

H: Je to krásná hra. Těžká.

J: Moc těžká. Jde o nejtěžší text, který jsem kdy dělal.

H: Pro nás to byla skutečně srdeční záležitost.

Na to jsem se chtěl právě zeptat - jakou roli považuješ ve svém životě za nejvýznamnější?

J: Mám vlastně tři. Příběh koně, Hugo Karas a právě V hodině rysa.

S jakým sdělením chodíte na seminář? Co chcete předat?

J: Chceme přežít. /smích/

H: Rozhodně. A potom také být jednotlivým lidem nápomocní.

J: Ukázat nějakou další novou cestu.

H: Dát možnost objevit nové cesty k sobě samým.

Jaká je nejdůležitější věc, kterou musí herec znát?

J: Že režisér má vždycky pravdu. /smích/

H: Ale je to pravda. Je to sice nadnesené, ale mně, jako herci, nic jiného ani nezbude, protože jestli chci, aby se něco udělalo, musím mít v režiséra důvěru.

J: A nesmírně důležitá, a to v jakékoli divadelní práci, je pokora.

Vzpomenete si na nějaké divadlo, které bylo pro vás skutečně stěžejní?

H: Tech je velická spousta. Například Příběh koně.

Kulička, Jitra jsou velmi tichá.

J: Pro mě například Medvěd v podání litevského

souboru.

H: V posledních letech má Jiráskův Hronov opravdu velice vysokou úroveň.

J: Zvláště minulý ročník byl podle mě programově nejlepší za posledních deset let.

Co je pro vás největší divadelnické klišé?

J: Jiráskův Hronov /smích/

H: Ondráček nás zabije. /smích/

J: Já si za tím stojím.

Jaký přesný účel má cvičení „embryo“ (herec přeřikává svůj text na zemi schoulený do klubíčka)?

J: Oproštění se od jakýchkoli vnějších prostředků.

H: To je grunt, to je půda. Je to oproštění od programů. Od snahy, aby mi bylo rozuměno. Je to cesta k sobě samému.

Při cvičení, kde jste rozebírala herecké jednání aktérů kousek po kousku, bylo vidět plno nedotažených akcí...

H: To vidíme my diváci, režiséři. Proto říkám, že největší škola pro herce je v hledišti. Je to proces. Proto také dělám cvičení, při kterém zadám více úkolů, na které se herec musí soustředit. Čím víc úkolů herec má, tím líp. Není to cílené jen na slovo.

Co má herec dělat, když zkouší roli třeba půl roku a pořád to není ono? Ví to, ale neví co s tím.

Rozhovor pokračuje na straně 2

J: Pokud neví už ani režisér, tak zkusit čisté oko - dramaturga nebo někoho z venku. Ne aby režíroval, ale aby ti dal nějakou zpětnou vazbu. A potom se vrátit zpátky k textu, na začátek.

H: Mně se osvědčila jedna věc. Pokud nemáš důvěru v režiséra, musíš si ji prostě naprogramovat, protože jinak ten proces k ničemu není. Pomáhá také otázka na režiséra: „Můžeš mi to říct jinak?“ A pak jsem ho vnímala a většinou to skutečně zabralo. On herec je vlastně natvrdlý tvor. A někdy opravdu stačí, když tě režisér přivede k podstatě věci jinými slovy.

J: Ale liší se to samozřejmě případ od případu.

H: A pak ještě jedna zkušenost - při roli ve hře Racek mi velice pomohla četba originálu.

J: Ve chvíli, kdy jsi ve slepé uličce, se prostě musíš vrátit.

H: Proto je dobré dělat si poznámky, protože nikdy nevíš, kdy tě taková malá poznámka může zachránit.

Vít Malota

JSME PŘECE DIVADELNÍCI, NAVÍC NA HRONOVĚ!

Každý rok nám Hronov přináší různé výzvy, které je třeba překonávat. Ať už jde o přeplněné sprchy bez teplé vody (budme hlavně kolegiální, přátelé!), útrpné ranní vstávání po probdělých nocích, tradiční usínání na představeních (těch, která nás právě nezasáhla, nebo když jsme to den předtím opravdu přepískli), či nějaký ten občasný úprk z divadla. Léta jsme přežívali kruté nástrahy školní jídelny, které se ti s větší fantazií dokonce odvážíli

nazývat stravováním. Hororem tehdy nebyvala pouze jedna z hronovských hospod, nýbrž také festivalová jídelna. Letos snad zase všichni přežijeme, že v jídelně wikovacké, kde se vaří o mnoho levelů lépe, absentuje místnost se štítkem 00.

Já sám se letos potrápil s něčím, co jsem si nazval jako „hronovské vajfaj story“. Potřeboval jsem po příjezdu na Hronov odeslat dva poměrně naléhavé e-maily. Uklidněn informacemi o wi-fi připojení z prvního Zpravodaje jsem tento úkol odložil na pondělní ráno – co by se taky mohlo stát, že? Jenže ono se stalo. Jedno ze dvou popisovaných free připojení bylo již zaheslované, druhé pro jistotu vůbec nefungovalo. Vše jsem se rozhodl vyřešit večer za využití připojení restaurace Stella. Pro velký úspěch ani toto připojení nebylo funkční. Naivně jsem se nechal uklidnit slovy druhého Zpravodaje, že je možné využít přímo jiráskohronovského připojení v Informacích. Žádné heslo u této zprávy nebylo, předpokládal jsem tedy, že ho připojení nevyžaduje. Jaké bylo mé překvapení, když jsem si na druhý den ráno přivstal a zjistil, že heslo je nutné. Notně podrážděný jsem si musel počkat na otevření informačního pultu, abych se jako největší idiot na světě dozvěděl, že heslo je stejné jako název připojení.

Hronovské nástrahy jsou zkrátka různé. Občas třeba nezbyvá, než se smířit s tím, že se na nás ta sympatická slečna (ten sympatický mladík) zkrátka hezky neusměje. S trochou štěstí možná přežijeme i ten ještě o poznání horší stav, kdy se hezky usměje... a tím to skončí.

Možná nejsme všichni inženýři a už vůbec ne ve verneovce. Ale všichni jsme divadelníci – přinejmenším v širším smyslu slova zahrnujícím kromě tvůrců divadla i jeho pasivní milovníky. A navíc na Hronově. Všechny strasti vlastně překonáváme rádi. A budeme se těšit zase napřesrok.

Radimír

FOSILNÍ SLOUPEK

Pomalou se nám JH 2013 chýlí ke konci. Tak dovolu, abych se trochu shrnoval a vrátil se ke dvěma tématům, jež jsem už v tomto sloupku načetl. Včera jsem tu psal o autoreferenci – tedy o představení, jež nechce odkazovat k ničemu mimo sebe a jež také lze uchopit jenom tím, že pronikneme k jeho vnitřku. A přesně tohle odporuje zásadně tomu, na čem stojí evropská činohra. Už Aristoteles položil pro toto chápání umění v antice svým pojmem mimesis přepevné základy a dal vlastně celému západnímu evropskému umění rozhodující impuls. Neboť věrně přeloženo znamená mimesis nápodoba, takže v tomto divadle existuje vždycky nějaký odkaz ke skutečnosti, o nějž se lze opřít při snaze porozumět scénickému tvaru. Činohra 18. století pak tuto mimesis programově učinila normou znamenající jak realistický způsob poznávání skutečnosti, tak realistické scénické sdělení tohoto poznání. Novodobé evropské divadlo vyrostlo na této normě. Existují teoreticko-historické úvahy, které se ptají, zda umíme a můžeme dělat i přijímat, vnímat divadlo na jiném základě. Od modernismu z přelomu 19. a 20. století existují četné pokusy o to dokázat, že to jde. A současnost tkvíc v postmodernismu tento trend maximálně posílila. Existuje-li dnes zásadní problém ovlivňující výrazně a dominantně jak podobu divadla, tak jeho vnímání veřejností, pak je – soudím – v tom, zda je pro nás žádoucí – a asi jediné možné – činohra jako druh divadla, jež vychází z mimeticko-realistické základny nebo jakákoliv poetika, která ji opouští a překonává.

Jan Císar

PŘEDVÁDĚČKA SEMINÁŘE P JAKO PANTOMIMA

Udalo se v půlnoci, v tělocvičně, kde se běžně předváděčky dělají. Seminaristé nechtěli secvičovat nic uceleného a také chtěli komornější atmosféru. Proto se předváděčka konala s předstihem a bez velké reklamy. Nicméně i přesto přišlo, podle slov účastníků, o polovinu lidí více než předpokládali. Jednalo se o tři pantomimicky ztvárněné parafráze známých pohádek. První byla Červená Karkulka, ve které zlý myslivec na setkání konzumoval nevinná vlčátka. V druhé zlá Sněhurka vraždila mušky, holoubátka i koťátka a v třetí se Jeníček a Mařenka ztrácí v lese po koncertě hvězdného zpěváka. Ten je nalezne a odveze do svého příbytku, kde žádá jisté sexuální služby.

Jan Mrázek

PŘEDVÁDĚČKY

Předváděčky seminářů proběhnou v **sobotu 10.8. od 10:00** před Jiráskovým divadlem.

Těšit se můžete na seminář L jako Loutka, I jako Improvizace, PAD jako Pokusy o autorské divadlo, JL jako metody Jacques Lecoq a M jako Maska.

STRIP

DOBŘÝ KONEC AFRICKÉ POHÁDKY ZNAMENÁ SMRT HRDINY V BOJI

Rozhovor s režisérkou a autorkou inscenace Makaphovy dary Jiřinou Krtičkovou.

Jak se vám žije s vědomím, že melodii z vašeho představení teď nedostanu z hlavy?

Já s tou skladbu žiju rok a jde to, nebojte. A vlastně je to dobře, že si ji diváci zapamatují.

Kdo je jejím autorem?

Je to původní lidová africká píseň včetně textu.

Proč stařenu ve vaší pohádce hraje muž?

Protože to tak cítím.

Aha...

No jo, chlapi milují tuhle ženskou odpověď, co? Podívala jsem se po našem

souboru a bylo mi jasné, že ji nejlépe zahraje Miroslav Vik. A vzpomeňte si na Mrazíka.

Liší se africké příběhy od těch našich hodně?

Liší. Když jsme hledali vhodný příběh, nemohli jsme do afrických pohádek, kde jsou hlavními postavami lidé, vůbec sáhnout. Samá smrt a pojídání mrtvol a dobrý konec je pro ně ten, když hrdina zemře v boji. To se u nás nedá realizovat. Příběhy, kde jsou hrdiny zvířata, už se daly. Bajka je bajka a je jedno, odkud je, to poučení tam je, ta moudrost tam je. A to určitě platí tam i u nás.

Martin Rumler

Obor činohry pro děti je dlouhodobě v krizi, způsobené jednak nedostatkem kvalitních dramatických textů a jednak nouzí o dobré příklady ať ze současnosti či z minulosti. Alena Urbanová (kritička a teoretička, jejíž dobrý vliv na české amatérské divadlo pro děti považuji za klíčový) věnovala této problematice dvě publikace – Popelku divadla pro děti z roku 1986 a především Mýtus divadla pro děti z roku 1992. Tyhle publikace jsou dodnes nepřekonané. A překonán není ani mýtus, popsáný autorkou ve druhé ze zmíněných knížek. V souladu s mýtem uplatňují tvůrci všech úrovní na činohru pro děti zcela nesmyslně nižší nároky než na činohru pro dospělé. Nikdo si to sám nepřizná, je to činěno podvědomě. Díl viny za to nese televizní dramatická tvorba pro děti, zejména populární a neustále reprízované pohádky z 80. a 90. let, které jsou tímhle mýtem skrz naskrz prorostlé, ovšem řadu tvůrců odkojily a nepřímou je svou poetikou ovlivňují.

Na Národní přehlídce činoherního divadla pro děti Popelka v Rakovníku se v posledních letech častěji než dříve objevují inscenace, které ty ostatní svou úrovní výrazně převyšují. Makaphovy dary divadelního souboru Sympoision z Třebechovic pod Orebem byly v letošním ročníku Popelky právě takovým případem. Jenže kontext Jiráskova Hronova je jiný nežli kontext Popelky. I pokud se omezím jen na obor činohry, ve srovnání se špičkovými inscenacemi toho druhu pro dospělé diváky mají Makaphovy dary mnoho rezerv jak v režii, tak v herectví.

Přesto se pokusím obrátit pozornost k jejich přednostem. Mají nesporně dobrou dramaturgii. České

dramatizace pohádek jiných kultur (zejména asijských a afrických) bývají nevalné úrovně. Způsobuje to rozdíl tradic v myšlení, ve vnímání příběhu a v morálních kritériích. Jiřina Krtičková (dramatizace a režie) tímhle úskalím bezpečně proplula. Nesnažila se tři vybrané africké pohádky (podle evropských literárních kategorií spíše bajky) přislatit českopohádkovou roztomilostí. Ponechala jim jejich poněkud hořké vyznění v souladu s bezkompromisní africkou morálkou a jednoduchou strukturou danou přesným životním řádem. Nevyvětrala z divadla jejich exotickou vůni.

Vedle dramaturgické volby a způsobu čtení původní předlohy považuji za pozitivum inscenace i samotnou dramatizaci. Pohádková pásma mají vždy nějaký rámec. Nezřídka bývá tento rámec nejslabším článkem celého pásma. Rámcový příběh, ve kterém je slepý vypravěč Makapho okrádán lstivou stařenou, zatímco sám rozdává lidem svými pohádkami rady, jak se před zlem bránit, je vynikajícím paradoxem. Makaphova slepota rázem funguje dvojrozměrně, získává i význam zaslepení. Rámec inscenace ironicky zrcadlí téma morálky, zasazené do jednotlivých příběhů (Pavouk a moucha, Starý had a Žabí král, Pravda a Lež). Inscenace velmi čistým způsobem kombinuje iluzivní způsob vyprávění rámcového příběhu s antiiluzivním způsobem vyprávění dílčích pohádek.

Pokud jde o herectví, myslím, že inscenaci neprospěl přenos z kukátkového jeviště do tělocvičny. Na Popelce jsem byl svědkem kolektivního herectví, které je úsporné a sdělné. Se zajímavým výkonem Martina Černého

Byly to poučné příběhy. Kolektivní, hravé, milé. Trochu mě mrzelo, že se naučili jen jednu písničku.

Veronika a Karel, Uherské hradiště

Hravé, příjemné představení. Jedním slovem Fajn. Až na hudbu... ta byla dost vlezlá a teď nevím, jestli ji vyženu z hlavy.

Jana, Orlické hory

Pro děti asi dobré, ale pro dospělé by to chtělo něčím oživit. Všechno bylo vlastně neustále stejné. Scéna, hudba... Příliš monotónní. Líbila se mi stínohra.

Jana z Prahy

Pokud bych si představil, že jsem dítě, tak mi to přijde jako nuda. Protože tam malí seděli a ani jednou nijak nezareagovali. Ale myslím si, že za to nemohou herci, ale sama předloha.

Miloslav z Prahy

(Makapho), omezeným v zásadě na hlasový projev. Výraznou hereckou charakterizaci ve výkonu Miroslava Vika (Stařena) ospravedlňoval vsudypřítomný vztah jednání herce k tématu hry. Dnešní představení bylo – pokud jde o herecké výkony – v mnohém přes míru. Kromě pitvořivé Stařeny zapůsobil směšně svým nadbytečným patosem i závěrečný trestný sbor.

Luděk Horký

Z celostátní přehlídky divadla pro děti a mládež Popelka Rakovník připutoval na Jiráskův Hronov soubor DS Symposion z Třebichovic pod Orebem se svým výběrem z afrických lidových bajek pojmenovaným Makaphovy dary. Je jistě dobře, že i divadlo pro děti a mládež je zastoupeno na scénické žatvě českého amatérského divadla. Ačkoliv je nutno dodat, že takový soubor je lehce znevýhodněn tím, že jeho tradiční divák – tedy dětské publikum – je na Jiráskově Hronově zastoupen velmi zřídka. Škoda – celkem by mě totiž zajímalo, jak by zrovna na inscenaci Makaphových darů dětský divák reagoval.

V podstatě se jedná o hrané převyprávění třech bajek z černého kontinentu, jež jsou zasazeny do bajky čtvrté – tedy příběhu slepce Makapha a hamižné stařeny. Titulními postavami rámcového příběhu jsou tedy vypravěč bajek Makaph a stařena, která se mu vloudí do příbytku a okrádá ho o dary, které Makaph dostává od kupců za své vyprávění. Třetí dramatickou figurou je pak neindividualizovaná společnost kupců na trhu – jakési polis, které plní funkci posluchačů a zároveň aktérů jednotlivých bajek. Jak je u bajky zvykem, jde o krátký příběh, na jehož konci se dostává divákům/posluchačům morálního naučení. Je tomu tak i zde, a tak se dozvídáme, že se máme dělit se svými přáteli na rozdíl od pavouka a mouchy, nemáme se nechat zaslepit pýchou jako žabí král a když budeme říkat pravdu, může se nám velmi dobře stát, že ji někdo nebude chtít slyšet jako v příběhu Pravdy a Lži, které putují světem – v takovém případě je pak lepší říci lež, abychom dostali najíst a napít (cože je pro mě osobně tedy morální naučení velmi pochybné). Závěrečným naučením je, že když budeme krást, společnost nás vyloučí a možná i zabije, stejně jako chamtivou stařenu.

Soubor na scéně pracuje s motivy afrických kmenů, ačkoliv se domnívám, že se jedná spíše o takovou českou představu afrických tradičních motivů (batikované kostýmy, dřevěné korále, malované motivy na paravanech). Vše je pestré a barevné, což má jistě dětský divák rád, pro mě osobně je toho moc. Soubor ve vyprávěních místy používá nápadité prostředky (jako např. stínohru, jevištní metaforu v podobě kusu látky prezentujícího hada a kastanět představujících žáby a pod.). Tento přístup mi přijde velice šťastný, protože dává volný průchod divákově fantazii. O to víc mě proto mrzí, že se pak soubor uchyluje k (dle mého názoru) zbytečným přestavbám, aby nám zilustroval realistickou změnu prostoru mezi tržištěm a Makaphovým příbytkem. Tyto přestavby jsou podle mě zaprvé naprosto nepotřebné a za druhé velmi retardují temporytmus inscenace. Trvají dlouho a jsou doprovázeny stále se opakujícím popěvkem, který se bohužel po několikerém zopakování stává až nepříjemným. Zamyslel bych se tedy hlavně nad tím, jak celou inscenaci převést do imaginárního vyprávění a scénování (protože realismus tu příliš nepomáhá) a také nad budováním temporytmické struktury inscenace.

Rozhodl jsem se říci pravdu, kterou si o představení myslím a doufám, že soubor patří k těm, kteří tuto pravdu slyšet chtějí – nerad bych totiž zemřel hladem a žízní.

Poznámka na závěr: nejsem si zcela jistý, že kombinace masajských rituálních masek ve scénografii a několikrát opakovaného rčení „Alláh s tebou“ je zcela kompaktní. Dle mého názoru jde o mísení dvou kultur, ale je možné, že se mýlím.

Martin Vokoun

VOX POPULI

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

POD MUZIKOU MUSÍ BÝT CIT

Rozhovor se stohlavým souborem byl zajištěn prostě - jednoduše jsem chodil po zákulisí a ptal se kohokoli. Informace o vzniku projektu se dozvíte ze samostatného rozhovoru s Miroslavem Urubkem v zítřejším vydání Zpravodaje.

Jak ses dostal k souboru? Jak se ti líbí folklór?

Marek Hromada (malý Janíček): Paní učitelka Iva mě vybrala. Takže jsem tady. Věnuju se tomu už asi čtyři roky. Folklor se mi líbí hrozně moc!

Znáte se tu všichni jménem?

Jitka Hanáková (houslistka) Úplně se neznáme. Někteří jsme tady jenom na výpomoc, protože bylo málo houslistů. Je nás tady pár takových profesionálů, ale i pro nás je to celkem těžké hrát.

Rudolf Danajovič (představitel hlavní mužské role): Bohužel ne, protože tu je víc lidí a víc souborů dohromady. V tomto souboru jsou zájemci a blázni z různých souborů, takže se to tak jako posbíralo, tu dva, tu čtyři lidi. Nějaký osobní vztah mezi námi je, ale samozřejmě – zkoušky jsme měli muzikanti, tanečníci, zpěváci zvlášť. Takže každá skupina zažila něco jiného. Ale některé samozřejmě znám.

Klára Obručová (představitelka hlavní ženské role): My Valaši jsme družní, takže i když se třeba neznáme, tak se velmi

rychle seznámíme.

Jak jste se dostali k folkloru?

Jitka: Já osobně folklor nehraju vůbec, jenom tady. Ale moc se mi to líbí – ten projekt je úžasný. Kdyby bylo více času se tomu věnovat, tak by to představení určitě i lépe vyznělo, myslím.

Rudolf: Od deseti roků jsem tancoval a do teď jsem tanečník. Vedu i dětský soubor i dospělý. Takže můj vztah je velmi vřelý, je to životní styl.

Tomáš Polášek (cimbálista): Od malička přes rodinu. Byl jsem k tomu tak jako hnaný. Myslím, že každý by měl mít nějaké své odreagování a ta hudba je pro nás. Je to citově vyjádřené, pod tou muzikou musí být vždy nějaký cit.

Klára: Babička s dědou mě k tomu chtěli hodně vést, ale já si tehdy postavila hlavu a cestu jsem si k tomu našla až po pubertě. Do té doby mi to přišlo trapné, tak jsem se k tomu pak dostala sama. Jinak zpívám jazz. Oba dva takové menšinové žánry. Jak jazz, tak tahle muzika jsou o prožití nějakých silných emocí. To se týká

ZROZENÍ DIVADLA Z DUCHA HUDBY

Jsou po mém soudu tři základní roviny, v kterých se lze dívat na vsetínskou *Oslobozenou slibku*.

První je řekněme společensky – produkční. Dát v amatérských podmínkách dohromady takovýto provozní kolos je neuvěřitelná práce jen v organizační rovině a před pány Kašparem a Urubkem jen v úžasu smekám. Nezpochybnitelný je komunitní rozměr celé akce – tady jsme blízko jednomu z nejvlastnějších smyslů amatérského divadla vůbec.

Druhá je hudební. Jiří Kašpar napsal po mém soudu působivou partituru, která je pravda do značné míry „jen“ instrumentováním a variováním jednotlivých lidových písní (v době hesla „nejvíc mě ten folklóreček dojmá, když se hraje elektricky s bicíma“ je nutno ocenit jeho vkusné a poučené zacházení s nimi). Neškodilo by více kontrastního použití „bregovičovské dechny“, celkový rozsah je poněkud předimenzovaný – i tak se pro mě jednalo o silný posluchačský zážitek. Kvalita orchestru i zpěváků je evidentní.

Třetí je pak divadelní, ta nejspor-

nější. Po včerejší Kytici jsem se lehce zasní nad tím, co by bylo, kdyby se ve vsetínské inscenaci s hudebním materiálem zacházelo se stejnou imaginací (nejmė výtvarnou). V první půlce, kdy je děj upozaděn a sledujeme spíš jen lehce se rozvíjející písňový cyklus na dané téma, přijímám staticklost a znakovost jevištního dění jako logický klíč ve snaze hudbu zdivadelnit, ale neupřít jí místo dominanty celého tvaru. V polovině druhé, která je více tradičním hudebním dramatem, se více objevují nejružnější operní klišé a stereotypy (kterým se ovšem často nevyhnou ani profesionálové).

Celkově pro mě byla ovšem *Slibka* dosti potěšujícím zážitkem, a to nejen proto, že jsem věru nikdy nedoufal, že uvidím v Sále Josefa Čapka od amatérského souboru regulérní „velký“ operní tvar. Je to samozřejmě zážitek více hudební než divadelní – jenže o tom, že živě provozovaná hudba si nese velkou divadelnost sama v sobě, netřeba pochybovat. Jistě, pro někoho to možná byl jen scénický koncert – a je na tom něco špatného?

Jan Šotkovský

Vyjít s čistým folklorem na takovou přehlídku, jakou je Jiráskův Hronov,

rozhodně není klišé. Soubor si vybral, řekl bych až dokonale, prostředky, se kterými uměl pracovat, které byly funkční a bez nichž by to zkrátka nešlo, nefungovalo. Nicméně vzhledem k tomu, že pocházím z Valašska a v tomto případě jde o srdeční záležitost, nejsem chopen racionálního rozboru. Jen tleskám a pravím: Bravo!

Stanislav Berka, Karlovice

Hlavně mě překvapilo, jak skvěle skloubili tolik osob a potom skvělá práce s dětmi.

Sám vím, že to je jedna z nejtěžších prací. A pak smekám před výkonem kapely.

Jan Mráček

Zajímavý zážitek na Hronově. Amatérská opera takového rozsahu a ještě vyrůstající z folklóru, obsahem i formou.

Ideálně naplnili význam slova inspirativní.

Petra, Praha

...dokončení ze strany 7

projevu. Jinak ale má folklor oproti jazzu více určitých limitů.

Když hrajete na cimbál, předpokládám, že hrajete především folklor...

Marek Čivo (cimbálista): Já hraju i vážnou hudbu, protože jsem na konzervatoři. Bacha a romantismus. Na cimbál se dá hrát úplně všechno. Jinak mám svojí cimbá-

lovou muziku Trojačku. Tohleto, co hrajeme, jsou neskutečně náročné party.

Kdo stojí za výběrem těch textů?

Jiří Kašpar (dirigent a skladatel):

Za výběrem stojí moje žena. Ta je i potom skládala dohromady. Ale ten prvotní impuls přišel ode mne. Všechnu muziku jsem dělal já, ale ta inspirace Janáčkem atd.

je zřejmá, objevují se tam různé motivy. Největší inspirací pro to, se do toho pustit byla barokní hudba. S naší kapelou hrajeme ledacos. Tohle byl ale první takový nejucelenější a asi i největší projekt. Do budoucna si chceme dát trochu pauzu, přeci jen je třeba si oddechnout.

Jan Mrázek

VALAŠSKÝ ÚKAZ

Občas se v amatérském divadle objeví úkazy, které se vymykají běžným ustáleným souvislostem a také si vyžadují zvláštní zacházení, které se rovněž pohybuje po jiných kolejích, než jsme zvyklí. Přesně tohle platí pro „lidovou zpěvohru“ Osloboděná slibka, která do Hronova přicestovala ze Vsetína. Už samo označení divadelního druhu zpěvohra je nezvyklé. Nestává se tak často, aby se na neprofesionální půdě zrodilo hudební dílo, jež je určeno pro jevištní provedení. A navíc dílo, které snad nelze uvést jinak než v amatérských podmínkách, protože roste z lidových písní a spoléhá na přirozenou muzikálnost těch, kdo tyto písně zpívají. Není náhodou, že souborem, jenž tuto zpěvohru uvedl, je VOLN – Valašský orchestr lido-

vých nástrojů. To zcela určitě a jasně vypovídá o tom, že hudba je tu hlavní. Však také zřetězení, sled písní nese to, co by snad bylo možné nazvat zárodkem jakéhosi příběhu. A hlavním, rozhodujícím klíčovým prvkem je zpěv.

Vykresat z této hudebně-písňové báze scéničnost není lehká záležitost; v nejlepším případě by se snad dalo mluvit o jakési podívané, v níž hlavní roli hrají kroje a kostýmy a občas i drobná taneční vystoupení. Ale v celku je to spíše jakási folklorní kulisa, než aby se mohlo uvažovat o scénickém tvaru. Ten přívál hudby a zpěvu má samozřejmě svou dostatečnou sílu – i když občas se stává monotónním, nějaké řešení divadelních situací by se proudu muzicirování

mohlo stát vítanou vzpruhou. Leč: to už se dostávám do běžných souvislostí, zatímco tohle vsetínské představení je prostě výjimečné už tím, kolik lidí se na něm podílí a jak všichni oddaně slouží tomu, co Bernstein kdysi nazval „vernacular“. Což se snad dá nejlépe přeložit jako „mateřština“. V tomto případě to neznamena jenom mateřský jazyk, ale na prvním místě tak říkajíc doslova zapuštěnost do rodné půdy, jež tomu, co je na jevišti, dává výraz i smysl.

Je-li Osloboděná libka valašským úkazem, pak právě pro tuto „mateřštinu“, která existuje už v pouhé skutečnosti, že se tohle a takto děje.

Jan Císař

VOX POPULI

laskonka skvělé
rozporuplné
pompézní valaši zpěv
dojalo klobouk-dolů
úžasné

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

RADOST ZE HRY SE NEDÁ NAREŽÍROVAT

Rozhovor s režisérem Radkem Šedivým

K tomu, jak Tomáš Svoboda psal text Srnek, se prý váže nějaká historka...

Úplné legendy! Ptal jsem se ho na to, když dorazil na naši premiéru Srnek, protože hru shodou okolností inscenoval v Kladně, kde dělal uměleckého šéfa. Ten text vyhrál třetí místo v soutěži o cenu Alfréda Radoka a legenda je, že zapomněl, že se do té soutěže přihlásil a vzpomněl si na to den před uzávěrkou, tak otevřel flašku a přes noc to sepsal. Ale postupem času vyplulo na povrch tolik legend, že je asi potřeba brát je s rezervou. Ptal jsem se ho, jak na ty věci vlastně přišel - například na klapající víčka. Vyprávěl mi, že jel dlouhou cestu vlakem s mužem, který měl tik v oku a prý si pro sebe pomyslel, že je ještě dobře, že to nedělá žádný bordel.

Jak reagoval na vaši adaptaci?

Myslím, že byl hlavně rád, že se do toho vůbec někdo pustil. Ještě k tomu amatéři. A vcelku se mu to líbilo.

Jak jste na text narazili?

Já normálně narežíruju, tohle je moje prvotina. A to, že jsem se dostal na Hronov, považuji skoro za zázrak. Šéf našeho souboru také režíruje a už léta se snaží nějakým způsobem rozmělnit síly. A když jsem se ženil, napadla ho geniální myšlenka, že mi jako svatební dar dá režijní

práci. Danajský dar... Potom mi naposílal nějaké texty, mezi jinými i Srnky, a nutno říct, že na mě vyletěly hned po prvním přečtení. Velice mě lákalo, že text sice je povrchní, ale není jednoduchý.

Koho napadl způsob, jakým jste ztvárnili srnky?

Mě. A manželka dělala scénu. On ten text obsahuje určitou popisnost. To, jak postavy mluví, co dělají. Tahle hra je na popisnosti zkrátka postavená. A samozřejmě se snažím o ucelení prostředků se kterými pracujeme, proto papír.

Neměl Martin Tafat (představitel plačícího muže) problémy s tím, že musel polovinu hry hrát nahý?

V předloze je přesně napsáno, že je nahý. Snažili jsme se o popisnost, ve které se celá hra nese, a přesto si udržet jistou míru vkusnosti. To samé platí i u scén se souloží. A když tam Martin skutečně zůstal nahý, fungovalo to. Bylo to konečně čisté.

Co je podle tebe největším kladem vašeho představení?

Gravost. Herci se sami baví tou hrou a to je to, čeho si skutečně vážím. Baví se a radost předávají dál divákům. To je věc, která se nedá narežírovat. Herci si k tomu musí dojít sami.

Vít Malota

CHTĚL BYCH POTKAT SRNKU

Smekám před odvahou. Pustit se do textu Srnek si ji totiž žádá. Hra to není snadná. Dlouhé vyprávěné monology, vnitřní promluvy, střídání a prolínání dějových rovin. A pak z ničeho nic - Šárka, Magda, Gábina a Soňa. Srnky. Když jsem text před lety četl, užíval jsem si jeho nadsázku a absurditu, zvláště něhu a dojemnost. S příchodem Srnek jsem nabył dojmu, že se autor buď zbláznil, nebo se mi pomíchaly stránky s textem jiné hry. A užíval jsem si výše zmíněného dvojnásobnou měrou. V samém závěru jsem se pak už smíchy a radostí, s textem v ruce, válel po podlaze.

Tetelím se blahem, že jsem si mohl během představení připomenout a znovu prožít ona překvapení.

Nekriticky musím říct, že jsem od A do Z inscenaci bez výhrad přijal. Jak by taky ne. Herci poctivě naplňují drobné roličky. Se ctí zvládají i každý těžký a velký part. Mrkání, pláč, stylizace do osmi-letého dítěte. Vkusně bez kariko-

vání a přehrávání. Nevadí mi pak, že nevidím úplně jasný řád v tom, zda postavy ve vnitřních promluvách mluví k divákovi nebo samy k sobě. Nebo že jsou chvílemi utopeny ve velkém prostoru. Insce-nace frčí tempem fiata svištíciho po D1. Nebo maluchu... Rytmus jako klapání očních víček. Radostné okamžiky.

Líbí se mi auto, obě. A hrnky, všechny. Nepotřeboval bych sice okno a dveře. Ani zbytečnou bílou šálu dělicí hrací prostory. Obešel bych se i bez tabule s hesly nad jevištěm. I bez polštářů. Ale všechny výtvarné komponenty dodaly (nebo podpořily) komiksový nádech celého představení. Absurdní, ztřeštěný a přesto (nebo právě proto) jemný a dojemný.

A Srnky... Zamiloval jsem se do srnek, s jejich šikovnými kopýtky. Jak krásné musí být hladit hebkou kartonovou srnčí tlamičku. A v jejich očích nalézt štěstí. Pláču. Chtěl bych potkat srnku. Tu svoji... srnku.

Jan Hnilička

To byl materiál. Představení i to, co užíval autor při psaní textu.

Skvělá práce zkušeného souboru. Ačkoli je logika hry záměrně velmi chabá, dokázali být po celou dobu srozumitelní. Humor ve své krystalické formě.

Petra, Praha

Dívat se hodinu na čtyři neuvěřitelné packaly, nad kterými se slutují kouzelné srnky?

Ježiš, to ale byla srnkovina! Bravurně vymyšlená, obratně zrežirovaná, skvěle zahrnaná, neuvěřitelná srnkovina. Výborně jsem se bavil, díky.

David, Praha

Tohle představení na mě působilo jako blesk z čistého nebe.

Myslím si, že přesně tohle hronovské publikum potřebuje. Souboru se perfektně podařilo převést hravost a nadšení ze hry samotné na diváky. O tom to má být.

Vítek z Habeše

PŮVABNÁ HŘÍČKA

Už název této recenze – myslím – dost adekvátně charakterizuje představení Srnky DS Ty-já-tru HROBE-SO. Přiznávám, že jsem od autora textu Tomáše Svobody, kterého znám jako režiséra, neočekával takovou vtipně roztomilou jednoduchou záležitost. A navíc tak optimistickou. Inscenace tu jednoduchost nikterak nezatěžuje, předvádí situaci, kdy ke čtyřem mužům, kteří trpí trvalým neštěstím, přijdou čtyři srnky, aby jim splnily jedno přání, a tak jim pomohly, se stejnou jednoduchostí, s jakou je text napsán. A srnkám inscenace dopřeje patřičnou roztomilost. Takže na konec si můžeme odnést přesvědčení, že se dějí zázraky, že se mohou plnit přání, která přinášejí štěstí – i za cenu smrti, jak se to stane jednomu z těch čtyř nešťastníků. Přece jen až tak optimistické to není. Ale i tak platí to, co jsem napsal na začátku: je to půvabná hříčka.

Jan Císar

VOX POPULI

konečně milý
dobrý hezký
 geniální absurdní
 jsem-osrněnasrnkovina
super vtipný
 příjemný sranda
 bomba humor
 srnky

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

SPOUSTA ZÁBAVNÉHO MATERIÁLU O LIDSKÉM HEMŽENÍ

Kurs nonverbální komunikace jsem s Danielou Fisherovou před lety absolvoval a byl to jeden z nejúžasnějších zážitků mého života. O to víc závidím dnešním frekventantům tohoto kursu nejen seminář, ale i paní lektorku jako takovou. A o čem to celé je?

„Protože se jedná o neverbální kurs, mělo by to být tak, že já mluvím a frekventanti mlčí. Díky Bohu mám však letos velmi tak akorát mluvný kurs. Vždy existuje dvojí nebezpečí. Může se totiž stát, že lidé buď budou sedět jako zařezaní a budou se nechávat informačně obsluhovat anebo se budou chtít vypovídat bezbřehým způsobem. V našem semináři, jak už jsem řekla, je to v tom správném poměru. K výkladu mají spoustu připomínek, vlastních zážitků a nápadů, takže zhruba čtvrtinu výkladu obohacují oni mě. Snažím se na ně navalit tunu teorie, ale do nám určeného času se bohužel všechno nevejde. Aby však výuka nebyla jako ve škole, máme denně nějaká praktika a nějaké hry, leccos si frekventanti vyzkouší na vlastním těle. Není to tedy tak, že by čtyři hodiny seděli a já jim něco povídala,“ říká Daniela a vysvětluje, že tématem nonverbální komunikace se zabývá a sbírá k němu materiál asi třicet roků.

„V tuto chvíli toho vím nebezpečně moc, což je ke škodě věci. Když mě Milan Strotzer před lety poprvé vyzval, abych na Hronově vedla seminář, nevěděla jsem, čím těch osm dní vyplním. Měla jsem látku tak na dva až tři dny. První

roky to tedy bylo tak, že již ve středu mě chytala studená panika. Že už jsem řekla všechno, co vím a už mohu pouze opakovat. Dnes je situace opačná. Mám obrovský balík výpisků všeho druhu a všechno bych to chtěla seminaristům předat. Jenže ono se to do těch osmi dnů nevejde,“ poukazuje na nedostatek času Daniela Fischerová s tím, že se vždy začínalo v pátek ráno a učilo se ještě v pátek odpoledne. Dokonce si pamatuje, že kdysi dávno se učivalo ještě v sobotu dopoledne a předváděčky byly až pak. Najednou zmizelo z učebního programu zhruba deset hodin a ty mně citelně chybí. „Zítřka máme poslední den a já se prohrabuji ve svých zápiscích a říkám si, co všechno musím seminaristům ještě říci,“ říká paní Daniela.

A co si seminaristi ze semináře odnesou? „Ti z nich, co mají tu odvalu vystupovat před publikem, se dozvídají věci dobré pro hereckou práci. Část přednášek je složená z témat do herecké kapsičky. Jde o praktické rady pro herce. Vysvětlujeme si třeba na příkladu filmového detailu, jak se očima hraje žal. Například, v hluboké depresi či velikém zármutku

klesne tonus horního víčka a oko se téměř přestane hýbat. Když si to herec zapamatuje, má návod, jak to udělat. Ti, co se na jevišti ani před kamerou nevyskytují, z toho mají informační prospěch. Myslím si, že se jedná o užitečné informace a že to frekventanty baví. Už pro tu spoustu zábavného materiálu o lidském hemžení,“ doufá paní lektorka.

Na otázku, jak letos seminář probíhal, nejprve vyzdvihuje své frekventanty, aby si vzápětí postěžovala na počasí. „Byli jsme postiženi, stejně jako letos všichni, neskutečnými vedry. Včera byl kritický den. Lidé už byli jako zvadlé kytičky, hlavy jim padaly. Půl hodiny před koncem jsem jim řekla, že už to můžeme uzavřít. Aby si ale nemysleli, že je zanedbávám, že jsem líná, dala jsem jim i možnost pokračovat. K jejich cti buďť řečeno, že si z posledních sil odhlasovali pokračování a vydrželi až do jedné, jak to původně mělo být,“ pochválila Daniela Fischerová své seminaristy.

Honza Švácha

ODLIJTE SI SVOU POSMRTNOU MASKU

Přiznám se, že na seminář „M jako maska“ jsem přišel nepřipraven, nevyspán a nevrlý. Vůbec jsem nevěděl co psát o semináři, kde lidé sedí a pracují a kde se vlastně nic akčního neděje.

Tenhle seminář je nakonec pro podobné případy nevyspání jako stvořený. Tvorba masky nevyžaduje čerstvost intelektuální ani fyzickou. Jde jen o šikovné ruce a fantazii, a to se neunaví. Mnoho účastníků sem jde právě hledat odreagování. Ať už jste lektor primární protidrogové prevence, který celý rok musí „kecat“, nebo učitel angličtiny, který chce v příštím roce maskou překvapit své žáky, nebo kdokoli jiný, v tomto semináři najdete klid a pohodu. Jen materiály (kromě sádry, ob vazů, organtýnu...) si musí každý sehnat sám. Po sekáčích, galanteriích a papírnickách. Všechny sekáče v Hronově jsou prý po tomhle semináři úplně vybrakované.

Zatímco ruce pracují, Karel Vostárek vypráví věci teoretické, ale nementoruje. Říká, že to nejsou žádné zákony, ale zákonitosti. A ty když člověk zná, tak je stejně může překračovat. Na každé hodině dochází i k debatám o včerejších představeních.

Byl jsem svědkem debaty o rozdílu loutky a masky. Loutka nás zastupuje. Loutka za mě může umřít a já se na to můžu dívat. Při crash-testech v autě nesedí člověk, ale loutka. Ve výlohách obchodů stojí figuríny, ne živí lidé. Loutka je vlastně substitute,

zatímco za masku se jen schováváme. Obojí ale jakýsi únik před plnočetným kontaktem. I v životě člověk vymění přes den mnoho masek. Jsou to vlastně role – role manžela, zaměstnance, účastníka veřejné dopravy... Vnímáme sami sebe jako někoho, kdo do masky vstupuje. Problém nastává, když s nějakou maskou srostem, potom nastává patologie. Během debaty padlo i jméno C.G.Jung a já si uvědomil, co všechno se vlastně skrývá za tím prostým aktem, že si interpret na jevišti nasadí masku.

Seminář se podle slov účastníků a lektora rok od roku vyvíjí. Narazil jsem i na člověka, který seminář navštívil všechny čtyři roky po sobě (a nebyl to Karel Vostárek) Letos byla tématem comedia dell'arte. Zatímco dříve se seminaristé zabývali jen výrobou masky, letos k tomu přibyl i kostým.

Oblíbenou postavou u pánů je Capitano. Tuhle „masku“ si podle slov seminaristy každý chlap čas od času nasadí. Líbila se mi maska Dotoreho – černý plášť, temný výraz ve tváři. Její tvůrce si povzdechl, že jako starší chlap by

Harlekýna dělal asi těžko.

Základem pro výrobu byla posmrtná maska. Pan lektor tomu říká princip iniciace – přijímání posmrtné masky. Rituál je důležitá věc. Na tomto „kopytu“ už potom stačilo dát jen několik vrstev papíru, organtýnu a přidat trochu tapetového lepidla... Nakonec se to pomaluje všemožnými barvami a recept na masku je úplný.

Už se plánuje i předváděčka, ale rámec ještě hotový není. Jen se ví, že bude probíhat společně s loutkovým seminářem a seminářem metody Lecoq. Druhý jmenovaný seminář sídlí vedle, s Maskou se však příliš nestýkají. Jen se prý z vedlejší místnosti občas ozývají divné zvuky...

Karel Vostárek bere masku jako roli. Říká, že člověk je neustále v nějaké masce, ale ne že by se za ní schovával, jde jen o to vstoupit do komunikace, tím že se maska vymění. Těší ho, jak se v semináři výtvořily krásně vyvíjí a rostou pod rukama. A přitom to všechno jen tak krásně nechávají plynout.

Jan Mrázek

MUSÍM SE JEŠTĚ HODNĚ UČIT

Nejen představení mohou na Hronově inspirovat. I v semináři se člověk může potkat s odlišnou kulturou, odlišným přemýšlením o divadle a přístupem k práci. V semináři M jako Maska takovou možnost mají, dílnu navštěvuje i Japonka Minako Mori.

Žijete v Japonsku. Jak jste se dostala do Čech a na Hronov?

Před třemi lety jsem se v Japonsku zúčastnila dvouletého kurzu loutkového divadla a jeden z našich učitelů žil dvacet let v Praze. Loutky mě úplně okouzly, našla jsem v nich opravdové umění. Rozhodla jsem se, že se stanu loutkohercem a solo performerem. Vím, že se musím ještě hodně učit, v Japonsku ale žádné školy nejsou. Proto jsem na konci května přijela do Prahy. Zúčastnila jsem se několika zajímavých workshopů a Pražské letní divadelní školy DAMU. A náš pedagog loutkářství byl pan Karel Vostárek, který je na JH lektorem semináře Maska.

Jak se vám v semináři líbí?

Je to moc hezké, inspirativní. Mám tu nějaké své návrhy... Měli jsme za úkol sami navrhnout masku. Na mém návrhu je maska jako taková, příslušný kostým a změna. Maska na začátku vypadá jinak, pak se přerodí. Dnes jsem se na semináři dozvěděla, že moje maska není žánru commedia dell'arte, ale spíš karnevalová. Já jsem nevěděla, co je commedia dell'arte, protože nerozumím česky, takže dneska budu masku předělávat. Mám už ale nějaké nápady.

Jak s loutkou pracujete?

Jsem solo performer. Vytvořím loutku, navrhnu její vzhled, vyrobím ji a pak s ní hraji. V Japonsku jsem amatérskou loutkařkou, ale ráda bych se stala opravdovým

loutkařem, profesionálem. Snad tak za dva, tři roky... Ještě se musím hodně učit. Nechci se ale věnovat jen loutkám, ráda bych dělala kombinovaná představení.

Vídáme vás v sedm ráno, jak cvičíte před sálem Josefa Čapka. Jak se s tímto životním stylem na Hronově držíte?

Včera večer jsem byla v hospodě, pila víno a užívala si, ale nepila jsem moc. Dnes ráno jsem zaspala, takže ze cvičení sešlo. Cvičím každý den, pro své tělo a pro své vystoupení. Udržuje mě to v kondici fyzické i duševní. Fyziko a mysl jsou totiž propojené a je velmi důležité je cvičit. Můj učitel loutek mi doporučil nějaká cvičení, rovněž používám cvičení Michaila Čechova. Mám vlastně několik různých zdrojů, které jsem si dala dohromady a různě je kombinuji. Netrénuji pouze svaly, ale i hlavu a vědomí. Učím se jej přesouvat na různá místa po těle. Plně se soustředím na jedno místo a své vědomí tam přesunu. To je velmi důležitá schopnost pro loutkaře, protože díky této metodě loutka ožívá. Na jevišti nežiji já, ale loutka.

Existuje v Japonsku amatérské divadlo?

Ano, ano, hojně. V Sapporo, což je milionové město, odkud pocházím, je třeba sto, dvě stě amatérských loutařských spolků. Spousta z nich nemá mnoho členů, třeba jen dva nebo i jednoho. Ale je jich dost, tedy těch amatérských. Profesionální skupiny jsou v Sapporo pouze dvě. Loutkaři v Japonsku hrají především pro děti. Nedávno jsem objevila jeden soubor, který hraje i pro dospělé. Navštívila jsem jejich představení, bylo opravdu moc krásné. Po představení jsem za nimi zašla, jestli bych se k nim nemohla připojit, a řekli ano. Je to soubor, který má profesionální úroveň, dovednostmi i myšlením. Váhala jsem, jestli je mám vůbec obtěžovat, protože toho ještě moc neumím. Nabídla jsem jim tedy spíš svou pomoc. Především pomoc. Až se vrátím do Japonska, budeme společně vystupovat.

Petra Jirásková

TĚŽKÝ ŽIVOT ABSTINENTŮV 3

Ani třetí den jako veřejně přiznaný ultra abstinent se necítím být méněcenným členem společnosti. A s velkou radostí mohu říci, že se hlásí další a další lidé holdující svorně lihuprostotě. Neb v srdci slunce dnes já mám, zde maily vaše předkládám.

Ano, také znám zelená dna lahví a východy Slunce nad Metují a spodní stranu víček v Jiráskáči. Postupně se z toho stalo odpolední půl deci červeného na Freiwalďáku, pozdravit Davida, co zrovna rozlepil oči a zajít do divadla. Půl deci na den, nikoliv na ex. Letos mi to kazí radlery, skoro se divím, že je nevynalezl nějaký škodolibý Čech jako past na abstinenty, když už se nemusíme bát pralinek.

Rézi Skálová

Dobrý den, hlásím se do klubu abstinentů. Je mi 47 let, jeden měsíc a sedm dnů. Alkoholu jsem nepožil od svých dvou let, kdy mi tatínek dal slíznout pěnu z piva. Mohu být ještě právoplatným členem Vašeho klubu? Děkuji za odpověď. Chlastu zmar!

Robert M.

Alkohol není jen drogou extrémně široce tolerovanou, nýbrž i vyžadovanou. Občas se pomocí jeho konzumace měří ledacos – třeba míra vzájemné lásky („se mnou si snad dáš, ne?“) nebo míra mužnosti („to seš chlap?“). Z vlastní zkušenosti vím, že když člověk abstínuje, často působí nepatřičně. Neustálé vyžadování odpovědí a obhajob, proč nepije, případně proč si nedá právě dnes (pokud abstínuje jen částečně), umí být opravdu únavné. Co na tom, že alkohol (jen tak namátkou) snižuje sebeovládání, zamezuje v konání některých činností, způsobuje nezdravou odvahu a sebevědomí, vede k výpadkům paměti a kocovině atd. – jako z jiné planety působí ten, kdo nepije, nikoliv naopak. Nic proti alkoholu nemám, tedy v rozumném množství. Nevadí mi alkohol, vadí mi ale ta příšerná všudypřítomnáalkofilie. Abstinentův život je skutečně občas těžký – nemůže za to ale ta abstinence. Kdo alkohol pije, ať si prosím v klidu a míru užije svoji sklenici. A kdo ho nepije, ať si prosím ve stejném klidu a míru užije... překvapivě taky sklenici nealka.

Radim Pekař

Dobře vím, že je nás víc. Proto se nebojte a sdílejte s ostatními své přesvědčení. Adresa JHabstinenti@seznam.cz je tu pro vás 24 hodin denně. Pokud se přihlásí ještě alespoň dva lidé, uspořádáme společné setkání ve známém občerstvovacím zařízení Triton, kde dáme spočinout svým bolavým srdcím. Pište pište, nenechte se pobízet. Já to platím.

Vít Malota

HRONOV NA WEBU

Věděli jste, že glosy a zpravodajství z 83. Jiráskova Hronova můžete najít také na Internetu? A najde jen o oficiální stránky www.jiraskuvhronov.cz. Na webu Amatérské scény www.amaterskascena.cz najdete všechna čísla Zpravodaje či Fosilní sloupky profesora Jana Císaře. Na divadelním blogu <http://nadivadlo.blogspot.cz> své postřehy publikují lektor PC Jan Šotkovský nebo Luděk Richter. A na sociální síti Twitter své postřehy zveřejňuje další z lektorů PC Petr Christov (<https://twitter.com/PetrChristov>).

NADIVADLO

ZPÁTKY DOMŮ
KORIST
DOMOVNÍ RAO

Archív blogu

pátek, 9. srpna 2013

Šotkovský: Jiráskův Hronov (středa 7. 8.)

Nebuďte dlouze pískat nad tím, že Není Walker protipřívěšného PONTU ani zdaleka nedosahuje květ jich Testosteronu - jen podotknout, že bohužel nejistší složkou inscenace je úroveň recitace samotných Walkerových veršů, což je u divadla posle krapet škoda. A že přes proklamovanou snahu o představení netradičního, "nahého" Walkera sledujeme konvenční životopisné pásmo o roztyčlém chlapci, který mluvil a brzy umřel (kdyby inscenace byla třeba o Otčenosi, nemuselo by se v ní kromě veršů nic moc změnit).
(121 díl)

Vystavil Jan Šotkovský v 0:30 0 komentářů

CHODÍM BOS JAKO BOSS

S tou bláznivou myšlenkou jsem přišel po návštěvě semináře Evy Spoustové. Zaslých jsem tam zvláštní myšlenku: pokud chcete mít co nejzdravější nohy, chodte jak jen to půjde bez bot. Celý den mi to vrtalo hlavou a pak náhle, snad to byl boží hlas a nebo prostě z toho horka, nechal jsem své sandály doma a vykročil do širého světa botouprost. A zásadní otázka zní: Dá se Jiráskův Hronov absolvovat naboso? Posudte sami.

Nebudu vás zatěžovat informacemi jako: Proč chodit naboso a kolik ortopedů z deseti to doporučuje. Já jednoduše zkusil jeden ze znovu se vracejících trendů na vlastní chodidla a podám vám pravdivou zprávu o všech strastech i radostech, jež taková chůze přináší. Tak nejprve povrch. Hronov, se svou nepřilísnou velikostí, přímo vybízí ke krátkým přechodům mezi jednotlivými stanovišti.

Zbečník-Náměstí: Zvláště po ránu, pokud nejste zkušenými bosochodci, je dobré využít asfaltovou silnici, neboť cesta je, pravda, poněkud delší. Takovýto způsob nikterak nebolí, jen se snažte co nejméně využívat paty, neboť achilovy šlachy nejsou uvyklé takové zátěži.

Náměstí-Sokolovna: Držte se na chodníku kvůli stínu (brzy vysvětlím proč), při krizových místech, kde dlažba i asfalt končí a cestu pokrývá štěrk, využijte silnici. Ovšem pozor na auta! Nejdřív hezky rozhlédnout doleva pak doprava a pak znovu doleva.

Sokolovna - Triton: Nejde, pravda, o cestu nikterak dobře udržovanou, ale tráva v parčíku vám bude dostatečnou odměnou. Při odchodu se samozřejmě funkce nervových zakončení ve většině případech minimalizuje.

Výhody: Pocit svobody - není nad volné prsty u nohou. Svobodu prstům! Jindy nevyužívané svaly jsou posilovány - chodidlo se takříkajíc „otrkává“ a stává se zdravějším. Eliminace nepříjemného zápachu - Nemusíte utrácet za drahé spreje do bot. A vlastně nemusíte utrácet ani za boty... ale dávejte pozor, kam šlapete. Budiček - Pokud, zvláště po probuzení, zvolíte cestu kamenitou a nejlépe šterkovou, mohu vám

slíbit, že na seminář dorazíte zcela probuzení.

Nevýhody: Nebezpečí cizího faktoru - z vlastní zkušenosti mohu říct, že se sklem problém nemám, za to chci všem poděkovat, že nerozbíjí lahve. Ale odpusťte mi, jen tak odhodit žvýkaču na zem, bez jakéhokoli papírku, to je skoro na žalobu! Konzervativní společnost - Pravda je taková, že spousta lidí, zvláště při důležitých obchodních jednáních, se na vás bude dívat značně nedůvěřivě a někteří i skrz prsty, ale je jen vaše věc, jestli tomu budete věnovat pozornost.

Odstaňování černě z chodidel: Ale což, stačí jen voda, mydlinky a třicet minut svědomitého drhnutí. Druhá až čtvrtá hodina odpolední - Ach, to slunce... ale víte co se říká: Popáleniny druhého stupně? Zábava první třídy!

Tak co, jdete do toho?

Vít Malota

KLIŠÉÉÉ

To, že jsme se s Klišééé rubrikou odmlčeli, má své opodstatnění. Víte, to nejhorší, co se vám může stát je, když se stanete tím, čím jste opovrhovali. Honzovi Mrázkovi se to třeba děje často. Že je někde problém jsme si uvědomili ve chvíli, kdy jsme vyslechli hovor dvou lidí, který skončil slovy - říkat, že je něco klišé, je klišé.

Došlo nám, že naše Klišé rubrika je klišé. A tím už se dostáváme do uzavřeného kruhu. A nemůže se vám stát nic horšího, než když se zacyklíte. Toho vás chceme ušetřit a proto naši rubriku raději zavčas ukončíme. Ale nyní ještě na rozloučenou:

Mizanscéna je klišé.

Říkejte tomu třeba „ekologie na jevišti.“

Šrámkův Písek je klišé.

Již řadu let...

Zaměňovat „klišé“ za „klíště“ je klíště.

I když se vás také drží jako klišé.

Hrát na kytaru je klišé.

Pořídte si alespoň kontrabas.

Láďa Karda je klišé.

Respektive, povedlo se nám ho z něj udělat.

Mít sex ve sprchách je klišé.

Tak vy si nedáte pokoj?

Klišééé rubrika je klišé.

Jan Mrázek a Vít Malota

HRONOVSKÁ NOČNÍ MELANCHOLIE

Když noc na důkaz svojí viny
tratí svou tmavou krev
V tvém promáčeném klínu klíny
utopím svoje slova a svůj zpěv

Když čas na důkaz svojí černé
duše
utíká škvírou na oknech
Had nese už svou plnou míru
hrušek
a sotva popadá tvůj dech

Když ráno na důkaz, že musí
startuje světlem ranní spěch
Ďábel se směje až se dusí
a už nás nese na zádech

Když čas na důkaz, že plyne
zkapalní občas ve víně
Císařským řezem svlékají nám
nové šaty
a my jsme v tom zas nevinně
Ladislav Vondrák

STRIP

HYSTERICKÝ SLOUPEK

Fotbal je pro chlapy a vyžívání pro ženský. Ačkoli jsou tyhle generalizace v lepším případě založené na statistice a jinak absolutně o ničem nevypovídají, jsou ve společnosti zažrané jak špína v reklamě na Wanish. „Pantomima je mužská práce,“ řekl v rozhovoru pro Zpravodaj Michal Hecht. Bingo. Uděláme černý puntík na tabulce užítí genderových stereotypů a jede se dál, řeklo by se. Jenže vysvětlení, kterým autor svůj výrok podepírá, je teprve žhavý výstřel. „Mim

se musí často zesměšňovat, a to dívkám prostě nesluší a vlastně ani diváci to nechtějí.“ Ach, my neustále vznešené bytosti. Neros-tou nám chlupy, po uběhnutých pěti kilometrech máme perfektní účes a úsměv na rtech, zvrací-me s elegancí, ani na letošním Hronově se nepotíme a ani jinak nevyklučujeme. Nic. To nám totiž taky nesluší. Tak nevím, je to výrok posledního gentlemana nebo prvního šovinisty? Aspoň že u chlapů je to zesměšňování žádoucí. *Petra A. Jirásek*

SOUTĚŽ

KDO NEFOTÍ S NÁMI, FOTÍ PROTI NÁM

Třetí kolo naší fotosoutěže je napínavé. Jak je vidět níže, některé soutěžící neváhají ani běhat v nedbalkách po náměstí, aby pořídily co nejlepší fotografie.

Připomínáme, že téma posledního kola zní: **Hronovská hygiena**. Své snímky nám pošlete na e-mail redakcejh@centrum.cz, nebo nám je přineste do redakce.

V zítřejším čísle Zpravodaje vyhlásíme nejen výsledky třetího kola, ale také celkového vítěze klání. A ten se má na co těšit :)

Sponzoři

83. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a.s. generální partner

Založeno 1872

PIVOVAR NÁCHOD

Primátor a.s. Náchod

Saar Gummi Czech, s.r.o.

STRABAG a.s.

Marius Pedersen

Marius Pedersen, a.s. Hradec Králové

Český rozhlas Hradec Králové

HAŠPL a.s. Velké Poříčí

D-energy s.r.o. Rychnov nad Kněžnou
Sico Rubena, s.r.o., Velké Poříčí
DABONA s.r.o. Rychnov nad Kněžnou
TSR Czech Republic s.r.o.
Česká spořitelna, a.s.
DLNK s.r.o.
COROLL s.r.o. Hronov
Vodovody a Kanalizace, a.s. Náchod
Internet2 s.r.o.
Konica Minolta Business Solutions
Czech, s.r.o. Hradec Králové
Pekařství „U Zvonu“ Náchod
Veba a.s. Broumov
GOLEMPRESS

14:15 - jídelna Hotelové školy
Problémový klub

16:15/B,D, 19:30/A,C - JD (70')
Divadlo Kámen Praha
Petr Macháček: Výhled na řeku Labe

16:30/A,C, 20:00/B,D - SJČ (130')
DS Vojan Hrádek nad Nisou
Joe DiPietro: Potichu to neumím, jsem vášnivej

14:30/A,C, 17:40/B, 22:30/D - Sok (85')
Hana Voříšková a MUZIGA
H. Voříšková a MUZIGA: Pohyblivé obrázky
ON AN
Peter Greenaway, ON AN: Z 00

ROCK FEST 2013 - park (DP)
17:00 ARVEN (rock) Broumov
18:00 CZARNA SYRENA (pop rock) Kudowa Zdrój (PL)
19:00 BAND-A-SKA (ska) Týniště nad Orlicí
20:00 HEEBIE JEEBIES (punk - ska) Hronov
22:00 DYMYTRY (metal) Praha
23:45 NÁROD SOB (fotr punk) Hronov

24:00 - malý sál JD
Diskusní klub

Zpravodaj 83. Jiráskova Hronova 2013

Vydává organizační štáb.

Redakce: David Slížek (šéfredaktor, zlom),
Petra Jirásková, Jan Švácha, Martin Rumler,
Vít Malota, Jan Mrázek, Ivo Mičkal (foto)

Web festivalu: <http://jiraskuvhronov.cz>

E-mail redakce: redakcejh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10 Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Neprošlo jazykovou úpravou!

RUBRIKA

MYŠELÍN

**malý průvodce
hronovskou gastronomií**

Tatarský biftek

Cena: 135 Kč

Množství: 150g

Chuť: Jak si kdo namíchá

Nádobí a příbor: Talíř porcelánový, příbor nerez

Prostředí: Restaurace U Pilouse

Základem dobrého tatarského bifteku je syrové maso z hovězí svíčkové, které se nejednoduše naškrábá špičkou ostrého nože, případně namele. Podává se společně s nakrájenou cibulí, hořčicí, solí, pepřem a worcestrovou omáčkou. Dle chuti se často přidává sladká paprika, chilli, kečup a další koření. Vše se završí syrovým žloutkem. Všechny ingredience se smíchají a podávají se u nás nejčastěji na topince potřené česnekem. A přesně tak jsme si to včera stejně jako každý rok, smíchali ve velmi kvalitní restauraci U Pilouse. Přesné složení tatarského bifteku se různí nejen dle země, ale také dle každého strávníka. V zahraničí se lze setkat s dalšími ochucovacími jako například s ančovičkami, kaparami, tabascem, koňakem nebo nakládanými okurkami. Místo klasické české topinky se pak spíše setkáme s toastovaným světlým chlebem.

Resultát: Obsluha rychlá a příjemná. Ne všude mají správné a všechny ingredience. U Pilouse je mají. Lze doporučit s nadšením už kvůli kvalitnímu hovězímu masu. Příjemná je i nepřilíh vysoká cena.

POZOR!

Už dvě ženy se v uplynulých dnech staly v Hronově obětí přepadení, při kterém jim neznámý pachatel strhl z ramene kabelku a utekl. Loupeže se vždy odehrály večer či v noci a útočník si vždy vybral ženy, které právě šly samy.

Doporučujeme proto všem účastníkům a zejména účastnicím Jiráskova Hronova, aby pokud možno nechodily setmělými ulicemi bez doprovodu a vyhýbaly se tmavým místům, kde by na ně útočník mohl číhat.

OPRAVA OPRAVY

Pokud uděláte chybu jednou, je to lidské. Pokud se stejného omylu dopustíte podruhé, nezbyvá vám než na něm trvat, abyste si zachovali tvář. Po dvou dnech, kdy jsme se vás omylem snažili přesvědčit, že se představení Osloboděná slibka odehraje

v Jiráskově divadle (JD) a Srnky v Sále Josefa Čapka (SJČ), tedy musíme konstatovat následující: ačkoli se včera valašská zpěvohra očividně odehrála v SJČ a Srnky v JD, nezbyvá nám než dál neochvějně tvrdit, že to bylo naopak. Všichni, kdo se až dosud nenechali zmást, mají náš obdiv ;)